

Kurzus kódja(i): FLMD-11.02
FLM.231.03
FEN-122

Kurzus címe: Bevezetés a filmtörténetbe 2.: Magyar film az 1970-es években
Magyar film az 1970-as években
Magyar filmtörténet 3.

Tanár neve: Gelencsér Gábor egy. adj.

Kurzus időpontja, helye: Hétfő 13.30–15.00, 34-es terem

Vetítések időpontja, helye: 1. vetítés: péntek 13.00–15.00 SZFE
2. vetítés: csütörtök 17.30–19.30 34

Kurzus típusa: Előadás

Kurzus leírása: A kurzus a magyar filmtörténet 1968 utáni szakaszát dolgozza fel az évtized végéig. A társadalmi, politikai és kulturális, valamint intézménytörténeti folyamatoknak elsősorban formai következményeit vizsgálja, így a megközelítés középpontjában a dokumentarizmus és a szerzői stilizáció irányzata áll. E két stílusirányzathoz kapcsolódik az egyes életművek és filmek elemző bemutatása.

Tematika

1. A korszak kezdete: új irányzatok, új generációk
2. A szerzői stílus (*Szerelem, Szindbád*; Szabó István, Sándor Pál, Maár Gyula filmjei)
3. A parabolikus modell átalakulása Jancsónál
4. Történelmi és jelenkori parabolák (Kósa Ferenc filmjei; *Prés, Segesvár, Magasiskola, A sípoló macskakő, Holnap lesz fácán*)
5. A Balázs Béla Stúdió a hetvenes években
6. A dokumentarista stílus (Mészáros Márta, Gábor Pál, Zolnay Pál filmjei)
7. Fikciós dokumentumfilmek (Dárday István, Tarr Béla, Schiffer Pál, Ember Judit filmjei)
8. Nemzedéki közérzetfilmek (Szörény Rezső, Kézdi-Kovács Zsolt, Lugossy László, Elek Judit, Lányi András, Sós Mari filmjei)
9. A szatíra és a groteszk (Gyarmathy Livia, Gazdag Gyula, Szász Péter filmjei; *Veri az ördög a feleségét*)
10. Műfaji kísérletek (Szomjas György filmjei; *Dögkeselyű*)
11. Az ötvenes évek-filmek (*Angi Vera, A ménesgazda*)
12. Jeles András

Kurzus teljesítésének követelményei: Az előadások anyaga, a vetített filmek ismerete, szakirodalmi olvasottság; a számonkérés módja: kollokvium.

Vetített filmek: **Vetítések** (péntek 13.00–15.00 SZFE)

1. Huszárik Zoltán: *Szindbád* (1971)
2. Szabó István: *Tűzoltó utca 25.* (1973)
3. Sándor Pál: *Szabadíts meg a gonosztól* (1978)
4. Jancsó Miklós: *Égi bárány* (1970)
5. Gaál István: *Magasiskola* (1970)
6. Dárday István: *Jutalomutazás* (1974)
7. Szörény Rezső: *BÚÉK!* (1978)
8. András Ferenc: *Veri az ördög a feleségét* (1977)
9. Szomjas György: *Talpak alatt füttyül a szél* (1976)
10. Gábor Pál: *Angi Vera* (1978)
11. Jeles András: *A kis Valentino* (1979)

Videó/DVD-vetítések (csütörtök 17.30–19.30 34)

-
1. Magyar Dezső: *Agitátorok* (1969)
 2. Makk Károly: *Szerelem* (1970)
 3. Gazdag Gyula: *A sípoló macskakő* (1971)
 4. Kósa Ferenc: *Nincs idő* (1972)
 5. Zolnay Pál: *Fotográfia* (1972)
 6. Mészáros Márta: *Kilenc hónap* (1976)
 7. Tarr Béla: *Családi tűzfészek* (1977)
 8. Schiffer Pál: *Cséplő Gyuri* (1978)
 9. Ember Judit: *Fagyöngyök* (1978)
 10. Kézdi-Kovács Zsolt: *Ha megjön József* (1975)
 11. Szász Péter: *Szépek és bolondok* (1976)
 12. Kovács András: *A ménesgazda* (1978)
 13. Jeles András: *Álombrigád* (1983)
-

- Kötelező irodalom:** B. Nagy László: *A látvány logikája*. Szépirodalmi, Budapest, 1974.
Bíró Yvette (szerk.): *Filmkultúra 1965–1973*. Századvég, Budapest, 1991.
Bódy Gábor: A fiatal magyar film útjai. In: Bódy Gábor: *Egybegyűjtött filmművészeti írások*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006, 111–116.
Erdély Miklós: *A filmről*. Balassi – BAE Tartóshullám – Intermedia, Budapest, 1995.
Fodor László – Hegedűs László (szerk.): *Töredékek Jeles András Naplójából*. Fodor László –8 és fél Bt., Budapest, 1993.
Gelencsér Gábor: *A Titanic zenekara*. Stílusok és irányzatok a hetvenes évek magyar filmművészetében. Osiris, Budapest, 2002.
Gervai András: *A tanúk*. Film – történelem. Saxum, Budapest, 2004.
Györffy Miklós: „A Liliomfitől Az utolsó kéziratig”. In: Györffy M.: *A tizedik évtized*. Palatinus – Magyar Nemzeti Filmarchívum, Budapest, 2001, 205–225.
Józsa Péter: Gondolatok az *Égi bárányról*. *Valóság*, 1971/9.
Király Jenő: „Apropó western...” In: Király Jenő (szerk.): *Film és szórakozás*. Mokép – Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum, Budapest, 1981, 155–236.
Kovács András Bálint: „Öntudatlan rétegek». Ábrázolási konvenciók átalakulása a hetvenes évek magyar filmjeiben”. In: Kovács A. B.: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002, 183–239.
Mérei Ferenc: Szimbólumok idézőjelben. *Filmkultúra*, 71/2.
Szekfű András: *Fényes szelek, fűjjátok!* Magvető, Budapest, 1974.
Szilágyi Ákos: Két szék között, a pad alatt. Vázlat a hetvenes évek konzervatívizmusáról. In: Veres András (szerk.): *A hetvenes évek kultúrája*. Tanácskozás a Fiatal Művészek Klubjában 1980. április 10–12. Balassi, Budapest, 2002, 13–31.
Szilágyi Erzsébet – Zalán Vince (szerk.): *Az Ember-lépték*. Ember Judit portréja. Osiris – Kodolányi János Főiskola, Budapest, 2003.
Zalán Vince (szerk.): *Budapest Iskola*. MADE, Budapest, 2005.
Zsugán István: *Szubjektív magyar filmtörténet (1964–1994)*. Osiris – Századvég, Budapest, 1994.
-